

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Arxiu municipal

**FONS NOTARIA
DE LA VALL D'ARO**

1603 / 1797

Inventari

**La documentació que integra aquest fons també es troba
descrita en xarxa al recurs web Arxius en Línia**

<http://arxiusenlinia.cultura.gencat.cat/ArxiusEnLinia/selecCercaAvan.do?cerca=avan>

04. Fons notariaus, registrals i judicials

Darrera actualització: agost 2013

DESCRIPCIÓ DEL FONS

IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

CAT AMSFG 04 NVA

Títol

Fons Notaria de la Vall d'Aro

Data / es

1603 / 1797

Volum i suport

El conjunt abarca 0,10 m.l. (3 unitats documentals textuais)

CONTEXT

Nom del productor

Notaria de la Vall d'Aro

Història del productor

El territori de la Vall d'Aro ha estat configurat històricament per diversos nuclis de població dispersos: per una banda, les parròquies de Castell d'Aro i Fanals (actual terme municipal de Castell-Platja d'Aro) i, per l'altra, les de Santa Cristina d'Aro, Solius, Bell-lloc i Romanyà de la Selva (actual terme municipal de Santa Cristina d'Aro). El centre neuràlgic de la vall el constituïa el castell de Benedormiens, avui dia restaurat, al nucli antic de Castell d'Aro. En termes generals, durant l'edat mitjana i l'època moderna el territori de la vall fou senyorejat tant pel monestir de Sant Feliu de Guíxols com per la catedral de Girona.

El desenvolupament social i econòmic dels pobles de la vall ha estat estretament lligat a la del municipi veí de Sant Feliu de Guíxols. Des d'un punt de vista jurídic, en el segle XIV els diversos pobles de la vall constituïen una universitat pròpia, però subjecta a la batllia reial de Sant Feliu. No fou fins el 1698 que la universitat de la Vall d'Aro aconseguí constituir una batllia reial pròpia, separada de la guixolensa. L'any 1858 les parròquies de Santa Cristina d'Aro, Solius, Bell-lloc i Romanyà de la Selva se segregaren del municipi de Castell d'Aro per constituir el nou municipi de Santa Cristina d'Aro.

La promulgació l'any 1862 de la Llei orgànica del notariat suposà l'establiment d'una normativa general de regulació i modernització de la secular pràctica notarial. Fruit de la nova legislació, el 1866 es creà el districte notarial de la Bisbal d'Empordà, que suprimia nombroses notaries històriques de la comarca, entre elles la de la Vall d'Aro. A partir de 1967 la població de Castell d'Aro compta amb una notaria.

Història arxivística / Dades sobre l'ingrés

Durant l'últim quart del segle XIX, d'acord amb la normativa vigent, la documentació de la notaria de la Vall d'Aro fou recollida i dipositada juntament amb la resta de fons notariais del districte a la planta baixa del castell de la Bisbal, sota la responsabilitat directa del notari arxiver del districte bisbalenc. Els fons es traslladaren a Girona durant la Guerra Civil per raons de seguretat. Tanmateix, en finalitzar el conflicte retornaren a la Bisbal, d'on en sortiren definitivament l'any 1966 per ingressar a l'Arxiu Històric de Girona, que en aquell moment era a la Casa de Cultura de Girona i que des de 1984 s'ubica a la plaça de Sant Josep de la mateixa ciutat.

Per raons desconegudes, en algun moment incert una petita part de llibres de la notaria de la Vall d'Aro es barrejaren amb altra documentació de la notaria de Sant Feliu de Guíxols i anaren a parar entre la documentació històrica de l'ajuntament guixolenc que romanien en dependències municipals. Això féu que aquests documents de la Vall d'Aro, que són els que es descriuen al present inventari, no seguissin les vicissituds descrites al paràgraf anterior i que, en canvi, lliguessin la seva sort a la de la documentació municipal de Sant Feliu. S'ignoren les causes d'aquesta confusa barreja de documents de la notaria de Sant Feliu, de la notaria de la Vall d'Aro i del fons de l'Ajuntament de Sant Feliu. Hi podria influir el fet que en certs períodes el notari de Sant Feliu, que acostumava a exercir també el càrrec de secretari del consitori guixolenc, regentés al mateix temps la notaria de la Vall d'Aro, de tal manera que tots els documents haurien compartit un mateix despatx o oficina.

La documentació notarial de la Vall d'Aro que romangué a l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols fou tractada superficialment per mossèn Llambert Font la dècada de 1950, durant els treballs d'organització que amb l'ajuda del funcionari municipal Jaume Irla realitzà dels volums de documentació històrica que hi havia emmagatzemats a les dependències municipals. Els documents es descriviren genèricament sota la denominació d'actes i protocols, sense considerar explícitament que havien estat generats per un productor aliè a l'Ajuntament, i s'incorporaren conjuntament amb altra documentació esparsa a la secció *protocols i registres* del quadre de classificació únic de l'Arxiu. Els actuals treballs arxivístics han permès la identificació del productor i la segregació dels documents del conjunt del fons produït per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. Al mateix temps, s'han singularitzat i separat altres documents que figuraven al mateix grup de *protocols i registres* però que en realitat corresponien a productors diversos com la notaria

de Sant Feliu de Guíxols, la batllia de Sant Feliu, el monestir o la mateixa universitat guixolenc.

CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

La documentació notarial és d'una gran riquesa per a estudis molt diversos: genealogia, història urbana, toponíma, història social i econòmica... Cal recordar que la documentació notarial que es conserva a l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols correspon a una agrupació de documents esparsos, que han romangut junts sense cap criteri concret, tot i correspondre a un mateix fons. Per això, les dades que aporten adquireixen un major valor informatiu si es complementen i relacionen amb la resta de volums notariais de la Vall d'Aro del mateix període cronològic que es conserven a l'Arxiu Històric de Girona.

Sistema d'organització

Descripció del fons a nivell d'unitat documental. Atès el poc volum conservat no s'ha cregut necessari elaborar un quadre de classificació i els documents es presenten a l'inventari ordenats cronològicament.

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

No es té constància de la realització d'intervencions d'avaluació, tria i eliminació sobre la documentació del fons.

Incrementos

No es té coneixement ni hi ha previsió de nous increments. Amb tot, no es descarta que en futurs treballs de reorganització i tractament arxivístic de la documentació històrica de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols puguin aparèixer nous documents atribuïbles al fons de la notaria de la Vall d'Aro.

CONDICIONS D'ACCÉS I D'ÚS

Condicions d'accés

El fons és de lliure accés. La seva consulta es realitzarà d'acord amb el que estableix la legislació general sobre accés a la documentació i el Reglament de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Condicions de reproducció

La reproducció de la documentació es regirà pel que estableix el Reglament de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Llengües i escriptures dels documents

Llatí, català i castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics

No existeixen.

Instrument de descripció

Es disposa d'un inventari del fons amb la descripció sumària de les unitats documentals, en suport paper i en base de dades Access.

DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Dipositats a l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols.

Existència i localització de reproduccions

No es té constància de l'existència de reproduccions.

Documentació relacionada

Exceptuant els documents esparsos conservats a l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols que es descriuen en el present inventari, el fons notarial de la Vall d'Aro es custodia en la seva integritat a l'Arxiu Històric de Girona (AHG), a la ciutat de Girona, i abarca aproximadament 291 volums

compresos entre 1322 i 1824, amb una extensió aproximada de 12,6 m.l. Per altra banda, convé assenyalar que, per raons que desconeixem, a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa, a Olot, s'hi troba documentació de la notaria de la Vall d'Aro del període 1505-1507.

Bibliografia

- JIMÉNEZ, Àngel. *Guia Històrica de Castell d'Aro i S'Agaró*. Castell-Platja d'Aro: Ajuntament, 1996.
- PAGAROLAS, Laureà (coord.). *Els fons de protocols de Catalunya. Estat actual i proposta de sistematització*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2005.
- SOLER SIMON, Santi. "Districte notarial de la Bisbal d'Empordà. Sant Feliu de Guíxols". *Catàleg dels protocols del districte notarial de la Bisbal d'Empordà*. Barcelona: Fundació Noguera [en premsa, publicació prevista per al 2014].

CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data

Descripció a nivell d'unitat documental i de fons elaborades per Marc Auladell Agulló l'agost de 2013.

Fonts

Aquesta descripció a nivell de fons s'ha elaborat a partir de les referències citades a l'apartat *Bibliografia*.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.

INVENTARI

"LIBER NOTULARUM"	1603. 8. 10 - 1616. 10. 20	NVA0001
NOTARI : JERONI FALGUERAS		
LLIBRE ENQUADERNAT EN PERGAMÍ DOCUMENTAL + 3 DOCUMENTS SOLTS		
<i>LES ACTES S'AUTORITZEN A LA VALL D'ARO. HI HA ALGUNS ATORGANTS DE SANT FELIU DE GUÍXOLS</i>		
LLIBRE DE NOTES	1617. 1. 16 - 1630. 8. 17	NVA0002
NOTARI : JERONI FALGUERAS		
LLIBRE SENSE COBERTES		
<i>LES ACTES S'AUTORITZEN A LA VALL D'ARO. HI HA ALGUNS ATORGANTS DE SANT FELIU DE GUÍXOLS. LES DARRERES ACTES ESTAN CRONOLÒGICAMENT DESORDENADES</i>		
"MANUAL DE LAS ESCRITURAS"	1796. 12. 25 - 1797. 11. 2	NVA0003
NOTARI : RAFAEL PUIG CARITAT		
LLIBRE SENSE ENQUADERNACIÓ		